

per ell s'interessí, perquè l'home està sempre subjecte a error y fora dolorosíssim una equivocació

Y de que la justícia humana ha fallat una y cent voltes erradament, ho saben de sobras tots els homes de lleys, sobretot de causes en que hi apareixin molts complicats.

Recordém que en aquesta época de terror y d'exaltació neuròtica, se comensá á escriure la causa y que baix la mateixa exaltació del públich se seguí escrivint; que la premsa, dematí, tarde y vespre hi prenía carta en tot y res d'ella sabía: recordém que atiava á la policia y als jutjes, á aquella animantia á fer agafadas y á n' aquestos á que escrivessin forsa, que seguissin escrivint nit y dia.

Y ab tot aquest recort á la memoria, preguntém: dada la manera de ser de la societat actua, dada l'influencia dels diaris, no es facil que els que'ls diaris suposar condemnats á penas diferents, n'hi hagi un ó diferents d'inocents del tot; algú que á no ser la bomba dels Cambis Nous, hauria dormit tranquil á casa seva?

N'hi ha que no poden sentirne á parlar d'aquestes cosas. N'hi ha que al indicarlos aquesta possibilitat, responen que també son innocents las víctimas y que'ls exaltats no s'hi amoinan gaire. Donchs per lo tant, per aixó cal parlarne. Perque la societat per horror, per erros possibles en l'humana justícia, no'afageix una plana més á las nostras desdixas.

Prous ne jauen d'innocents als fossars de Barcelona

Tenint en compte que estavam en estat de siti y ab suspensió de garantias, era impossible dir més.

Y ara que busqui en Lerroux un article semblant ab aquella data, en qualsevol diari de Barcelona.

Pero encare hi ha més y es la enérgica campanya del setmanari catalanista *L'Avenç* en favor dels condemnats de Montjuich. Ma falta de llibertat m'impideix procurar-me'ls números corresponents, pero jo li prometo aixís que surti no descansar fins á trobarlos, pera plantarlos devant dels nassos dels calumniadors del catalanisme desde las columnas de *La Tralla*.

Avuy com á aperitius s'haurá de contentar ab las següents ratllas d'un folleto titolat *El Mal del Separatismo (?) Catalán*, firmat per un Sr. Altozanos, catalanófobo com en Lerroux, pero de distinta manera. Llegeixin lo que diu sintetisant la conducta de la nostra premsa en aquella ocasió.

"Este grupo de genios en formación proclamó el separatismo y defendió no las bases de Manresa, sino los anarquistas que estuvieron encerrados en el castillo de Montjuich."

¿Que li sembla al Sr. Lerroux?

Y consti que els catalanistas al iniciar aquesta campanya quan tota la premsa de Barcelona estava encara entusiasmada ab el resultat del procés de Montjuich y se demanava un ascens per en Portas, per en Marzo y per en Canales, á qui proclamava'ls héroes del día, no ho feyan ab miras interessadas; al revés del Sr. Lerroux, no van fer servir el procés de Montjuich d'escambell per enfilarse al sitial de Diputat.

Son únich móvil era la sed de justícia, el desitg de que la societat escupís de son si als butxins que la deshonravan.

Encara que el Catalanisme no tingués més títol de gloria, qu'aquesta brillant campanya, completament desinteressada en favor de la classe obrera, ja'n tindria prou, porque may ningú pogués dir que'ls seus homes son contraris ni á la llibertat, ni á la justícia ni al esparidament de totas ideas.

També es fals que 'ls periódichs catalanistas no se ocupessin de la qüestió de la capella protestant. *El Poble Catalá* en son número corresponent al 11 de Septiembre ne parlava, com també del concell de guerra á que va haber de compareixer el cabo protestant Indalesio de la Corunya, qüestió que per cert va

ser tractada á correccuyta, purament per com promís, pels mateixos diaris qu'omplían columnas senceras parlant de la capella protestant.

Repassi també *La Tralla* d'aquells días y veurá com hi trobará alguna cosa.

Y lo mateix altres periódichs catalanistas que no tenían res que veure ab las sagristias, com ell suposa.

Y consti qu'aquesta frase no la dich ab ánim d'ofendre á ningú, puig no som fanátichs, y considerem que l'amor á Catalunya tant el pot sentir el capellá com el que no ho siga; el católich com el protestant, el rich com el pobre.....

Y á propósit, ¿á quinas sagristias se refereix?; porque las capellas protestants també en tenen de sagristias. Veyam si ara ens sortirá ab el *quento* de que els adeptes els buscavam en las sagristias protestants.

Y pregunta, referintse al atentat contra en Maura y a la manifestació contra *La Publicidad*: ¿Qué hicieron las clases conservadoras? Jo li contesto: me té sense cuidado lo que fessen las clases conservadoras. Torna ell: ¿Qué hizo la Academia de Jurisprudencia? Contesto jo: no n'haig de fer res de lo que fes l'Academia de Jurisprudencia. Torna á preguntar: ¿Qué hicieron los clericales? Torno á contestar: me té sense cuidado lo que fessin els clericales. Torna ell: ¿Qué hicieron los catalanistas. Estaban en la Academia de Jurisprudencia y en la procesión de los muertas. Su prensa no protestó contra tales salvajadas. En quant á l'Academia de Jurisprudencia ja li he dit que no'n tinch de fer res puig no es cap centre catalanista; en quant á que á la manifestació hi hagués catalanistas, es fals, y en quant á la premsa catalanista lle gueixí lo que deya el número 26 de *La Tralla*.

"LA TRALLA que milita dintre del Catalanisme que es essencialment democrátich y respectuós ab tots los modos de pensar; no pot menys que protestar del acte per uns senyors verificat en contra de un diari, encare que aquest diari siga tant enemich de Catalunya y de la seva llibertat com ho es *La Publicidad* y'n protesta porque considerém que l'esmentat acte desdiu d'aquesta gent mal anomenada del *orden* que ab la excusa de donar gracias á Deu per haver salvat (segons ells) la vida de un home, no tenen inconvenient, en nom mateix d'aquet *orden*, en demanar la mort per altres homes que, serán tot lo miserables que's vulgui, pero que tenen dret á la vida"

!Quina diferencia d'aquest parlar á n'el seu, cada vegada que han sigut atropellats els catalanistas! Tanta, com n'hi va d'homes de sentiments demócratas y avensats, com nosaltres, á n'els déspotas d'ánima reaccionaria, com ell.

Y queda perfectament probat, que de tot lo que afirma en la primera part de son folleto, no hi ha una sola paraula de vritat. Are aném per las altrás.

Marcel RIU.

Crónica Comarcal

Llinás

D' un repugnant crim havém de donar compte.

Ja feya dies que el senyor Codolá estava anguniós per la desaparició del seu pare, el conegut propietari, don Joan. Vetaquí que fetes varies enquestes y no donant cap resultat un dia estant ab el masover li va cridar l'atenció, l'insistentment d'aquest de que anés al hort pera parlar ab ell. Tant va insistir que arribá á possehirse del senyor Codolá l'idea de que 'l tal masover havia assassinat á son pare. Prengué peu l'idea á causa de que dit masover estava en coneixement de que 'l vell Codolá havia de cobrar un d'aquells dies 5,000 duros, arivant á sospitar que la codicia l'ha

via induhit al crim. Fetes les oportunes indagacions la guardia civil trová el cadávre en un pou que serveix per dipósit de glas, y incontinent foren presos el masover y la seva dona, la que confessá que un dia li digueren que baixés al celler per veure una bota que s'havia espatllat. Un cop s'ajupí, ella li tirá un roch gros al cap que 'l feu caure, exclamant:

— «Vos donaré 500 duros si no'n mateu».

Ni aixó hi valgué. A un cop en seguí l'altre y després el remataren á cops de destrál.

Tal crim ha produhit fonda impressió en aquest pacífich vehinat.

Caldas.

Diumenge va celebrarse ab gran solemnitat la festa del Corpus. Al matí, ofici ab assistència de les autoritats, y á la tarde á les sis la tradicional professó que va esser lluidíssima per la nombrosa y distingida concurrencia que hi va pendre part. Doném la mes coral enhorabona al pendonista que va esser de dita processó, nostre particular amich en Joseph Cuspina qui va poguer veurer en aquell acte les moltes y verdaderes simpatis de que gosa en aquesta població. A la nit, y en obsequi del pendonista als assistents á la processó va tenir lloch un gran ball en el «Cassino Caldense», qual saló estava espléndidament il·luminat y adornat y plé d'hermoses y simpátiques sonyoretas. La orquesta d'aquesta vila á quin cárrech anava el programa del ball, va estar á gran altura, executant un escullit repertori, essent molt aplaudida y tenint de repetir alguns ballables.

S'han cambiat ab gran acert les hores d'arribada dels trens en aquesta vila, que son: arribada: 6'22, 11'1, 4'1 y 7'27, sortida: 4'54, 8'9, 2'53 y 5'54.

Preus que regiren en l'últim mercat: ous, 1'10 pessetes dotzena; monjetes, 3 pessetes quartá; patates, 7 pessetes quintá; pollastres, de 7 á 9 pessetes parell; gallines, de 12 á 15 pessetes parell.

Granollers.

Sessió del Ajuntament.—A la del divendres de la setmana passada, de segona convocatoria, el regidor senyor Xiol hi presentá una proposició firmada per ell y els senyors Estrany y Massana, demanant que la Corporació acordés la compatibilitat dels cárrechs de regidor y de representant de la Companyia Arrendataria de Tabachs. Donada lectura á la proposició, en la que 's detalla la manera de com els caciquets han fet servir al senyor Montañá, regidor electe en les darreres eleccions, el senyor Estrada diu que entén que no pertany al Ajuntament tal declaració y que per sobre d'ells n'hi ha d'altres que deuen resoldre aquest assumpto.

El senyor Estrany defensa la proposició, posant primerament en coneixement que es d'exclusiva competència de la Corporació Municipal el resóldreho. Diu que les R. O. del 12 y 27 de Juliol de 1872 senten que compet primerament als Municipis y allavors á les Diputacions la resolució de la compatibilitat ó de incompatibilitat. Remarca que sembla que hi ha algú, interessat en que'l senyor Montañá no prengui possessió del seu cárrech, cosa més de dordre per quan la competència de dit senyor en assumptes administratius corre parelles ab la seva intatxable honradesa. Diu que s'haurien de deixar apart miseries de capelleta dels qui fan al senyor Montañá el blanch dels seus tres.—En aquí, essent inoportuna la contesta que fá l'Alcalde, quan encare está el regidor dihent en l'ús de la paraula, aquest li pica els dits ab molt salero, remarcantli que ell feya ús del dret que li havia concedit y que entenía que 'l President cap dret té á intervenir en el dabat, tallant la paraula al qui la té donada, y que cas que 'l Alcalde vulgui discutir ha de deixar la Presidencia y baixar al banch dels regidors.—Acabá el senyor Estrany demanant al Ajuntament la votació favorable á la proposició. El senyor Alcalde, violentment no deixa fer tal votació, ni mes discussió sobre l'objecte. Allavors els senyors Xiol, Estrany y Massana fan constar la seva protesta al acta....

Es verdaderament censurable el procedir del senyor Estrada en aquest assumpto. Encare que ell s'escusi en que altres l'han de resoldre y no l'Ajuntament, cau en la més gran de les contradiccions perquè ja sab éll que si el senyor Montañá no ha pogut anar á les sessions éll li impedí en un ofici que li enviá avans de la constitució del primer de Janer. Per lo tant si l'Ajuntament no hi ha de tenir intervenció ¿perqué s'hi ficava? Culpa d'ell es exclusivament, culpa d'ell y dels regidors que en la sessió passada ab el seu silenci comportaren el procedir del Alcalde.

D'aixó se'n diu fer planxes y papers ridícols senyor